

Tiivistelmä

Verkkovälitteinen vertaismentorointi järjestötyön tueksi (eMessi2)-hanke
Pekka Kaunismaa & Minna Rajalin

eMessi2-hankkeen tavoitteena oli kokeilla ja kehittää eMessi-mallin mukaista verkkovälitteistä työhyvinvoinnin kehittämiseen tähtäävää vertaismentorointia järjestöalalla. Hankkeen aikana mallia kokeiltiin eri järjestöympäristöissä toteutetuissa piloteissa. Pilottien yhteydessä kerättiin havainto- ja haastattelumateriaaleja, joiden perusteella mallin toimivuutta ja soveltuvuutta arvioidaan.

Pilotit toteutettiin 4-11 henkilön vertaisryhmissä, jotka kokoontuivat verkossa toimivassa videoneuvottelusovelluksessa. Ryhmät kokoontuivat 6-8 kertaa ja keskustelivat laaja-alaisesti työhyvinvointiin liittyvistä kysymyksistä. Ryhmän vetäjän tehtävänä oli suunnitella ja ohjata ryhmää. Vetäjät olivat järjestöjen työntekijöitä. Hankehenkilöstö osallistui tapaamisiin fasilitaattoreina, joiden tehtävänä oli opastaa teknisissä kysymyksissä sekä avustaa vetämisessä. Ryhmien osallistujat olivat asiantuntijatyössä järjestöissä.

Hankkeen loppuraportissa tarkastellaan käsitteellisiä jäsennyksiä, eMessi-toiminnan toteuttamista sekä tutkimusaineistojen valossa toiminnan tuloksia. Keskeisiä käsitteitä ovat verkkovälitteisyys, työhyvinvointi, vertaismentorointi, vertaisryhmä ja järjestöala. Käsitteistö muodostaa käyttöteorian, joka on jäsentänyt eMessi-kehittämistä ja pohjustaa tutkimusaineistojen tulkintaa.

eMessi-ryhmien tapaamiset on taltioitu video- ja äänitiedostoiksi. Osa taltioinneista on indeksoitu tutkimusaineistoksi, jossa havaintoyksikön muodostaa puheenvuoro. Taltioituja tapaamisia aineistossa on 35 ja havaintoja yli 3000. Niiden kvantitatiivisen analyysin perusteella tarkastellaan puheenvuorojen sisältöjä ja ryhmädynaamista luonnetta. Aineistoksi on kerätty myös ryhmähaastatteluita osallistuneiden keskuudesta. Niiden avulla tarkastellaan toiminnan vaikutuksia ja arvioita onnistumisesta.

Tuloksena on, että eMessi-toiminta soveltuu yksilökeskeiseen työhyvinvoinnin parantamistyöhön järjestöalalla. Keskeistä on työtteen, työn ja osaamisen hallinnan sekä työn puitteiden tematiikka. Ryhmädynaamisesti verkkovälitteisyys toimii luontevasti. Toimintamalli ei kuitenkaan näytä soveltuvan esimerkiksi voimakkaiden muutostilanteiden tai työyhteisöjen kriisien käsittelemiseen.

Hankkeesta on laadittu koulutusopas *Järjestöt eMessissä. Koulutusopas verkkopohjaisen vertaismentoroinnin toteuttamisesta* (Kaunismaa & Rajalin 2015), joka auttaa sovelluksen käyttöönotossa. Mallia voi suositella erityisesti pienien järjestötyöpaikkojen käyttöön kehittämään työntekijöiden itsenäistä työn hallintaa. Hankkeessa tuotettu *Verkkovälitteinen vertaismentorointi järjestötyöntekijöiden tukena. eMessi2-hankkeen loppuraportti* (Kaunismaa & Rajalin 2015) kokoa tulokset ja keskeiset havainnot.

Asiasanat: kolmas sektori; järjestöt; mentorointi; työhyvinvointi; vertaismentorointi; vertaisryhmätoiminta; virtuaalikokoukset